

Avdelningen för juridik
Elin Persson

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Förslag till lagrådsremiss - Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) *avstyrker* förslaget, samt tillhörande följdändringar, om att sänka straffbarhetsåldern för vissa allvarligare brott till 13 år.

I övrigt *vidhåller* SKR det som anförts i tidigare remissvar avseende betänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11).

SKR vill ännu en gång *framföra* att effekten av det reformarbete som pågår på bl.a. socialtjänstens område bör inväntas innan mer genomgripande förändringar genomförs.

SKR *anser* att det är viktigt att den aktuella gruppen barn omfattas av kravet på erbjudande om hälsoundersökning för barn som vårdas utanför det egna hemmet.

SKR *anser* att de ekonomiska konsekvenserna för regionerna bör beaktas i det kommande lagstiftningsarbetet. Förslaget innebär att barn som är 13-14 år kan komma att överlämnas till rättspsykiatrisk vård, vilket innebär ett utökat ansvar och därtill kopplade kostnader för regionerna.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Allmänna synpunkter

SKR vill ännu en gång framhålla att effekten av det reformarbete som nu pågår, både på socialtjänstens och på straffrättens område, bör inväntas innan en sådan genomgripande åtgärd som införandet av en sänkt straffbarhetsålder genomförs. Straffrättsliga påföljder riktade mot barn och unga bör endast användas som en sista utväg, därför är det också viktigt att låta de förändringar och den perspektivförskjutning som nu pågår, inom bl.a. socialtjänsten, få genomslag innan ytterligare förändringar görs.

SKR kan vidare notera att frågan om den aktuella gruppen barn ska omfattas av dagens krav på erbjudande om hälsoundersökning för barn som vårdas utanför det egna hemmet (se 1 § lag [2017:209] om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet) inte berörs. SKR anser att det är viktigt att denna grupp barn har samma rätt till hälsoundersökning som de barn som vårdas på exempelvis HVB-hem. Denna fråga bör därför adresseras i det kommande lagstiftningsarbetet.

5. Straffbarhetsåldern sänks för allvarliga brott

I betänkandet Straffbarhetsåldern lämnades förslag om att straffbarhetsåldern för vissa allvarliga brott ska sänkas från 15 år till 14 år. I den aktuella lagrådsremissen finns ett i stort sett likalydande förslag, dock med skillnaden att straffbarhetsåldern föreslås sänkas ytterligare, till 13 år.

Med hänvisning till vad som anförts i tidigare remissvar avstyrker SKR förslaget, samt tillhörande följdändringar, om att sänka straffbarhetsåldern för vissa allvarligare brott till 13 år. De principiella och praktiska invändningar som framförts tidigare gäller alltjämt och det har inte framförts några skäl som skulle kunna anses tala för att straffbarhetsåldern bör sänkas ytterligare.

13.1 Ekonomiska konsekvenser

Både i betänkandet och i lagrådsremissen görs bedömningen att den som döms för brott som omfattas av den särskilda regleringen om sänkt straffbarhetsålder ska kunna dömas till samma påföljder som andra lagöverträdare under 18 år. En konsekvens av detta är att en påföljd som kan bli aktuell är rättspsykiatrisk vård. Detta medför att även barn som är 13-14 år kan komma att överlämnas till rättspsykiatrisk vård, vilket innebär ett utökat ansvar och därtill kopplade kostnader för regionerna.

Detta utökade ansvar för regionerna bör finansieras enligt den kommunala finansieringsprincipen. I lagrådsremissen görs ingen bedömning av förslagets ekonomiska konsekvenser för regionernas del. Detta bör beaktas i det kommande lagstiftningsarbetet.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för juridik

Sara Catoni
Avdelningschef